سرمایه گذاری

مزیت های سرمایه گذاری

استان کردستان دارای مزیت های سرمایه گذاری فراوانی است که مهمترین آنها عبارتند از:

- برخورداری از منابع طبیعی، اقلیم مستعد و خاک حاصلخیز کشاورزی.
- برخورداری از موقعیت ویژه جغرافیایی و قرارگرفتن در مسیر جاده شمال - جنوب و امکان ارتباط بندر امام و خرمشهر در جنوب و مرز بازرگان و جلفا در شمال غرب کشور .
- وجود سه بازارچه مرزی رسمی باشماق مریوان، سیران بند بانه و سیف سقز جهت صادرات و واردات کالا در استان کردستان.
- مرز مشترک ۲۳۰ کیلومتری و بازار با جمعیت بالغ بر ۴ میلیون نفر در شمال کشور عراق.
- موقعیت استراتژیک استان کردستان به لحاظ دسترسی سریع به بازارهای مجاور (عراق، سوریه، ترکیه، اردن).
- یکی از قطب های معدنی کشور به لحاظ برخورداری از ذخایر معدنی غنی و متنوع.
- برخورداری از مواد اولیه در توسعه صنایع تبدیلی.
- وجود شهرک ها و نواحی صنعتی در نقاط مختلف استان با ارائه خدمات زیر بنایی (آب ، برق ، گاز و تلفن و ...) و دسترسی آسان به زمین و واگذاری آسان زمین های ملی جهت فعالیت های اقتصادی.
- عبور شبکه انتقال گاز اتیلن از استان و ایجاد واحدهای مرتبط.
- وجود بانک های تجاری با قابلیت انجام عملیات تجاری بین المللی و گشایش اعتبار.
- وجود مؤسسات بیمه ای با قابلیت تنظیم و انتقال اسناد و اطلاعات تجاری در کوتاه ترین زمان برای صادرات یا واردات کالا.
- وجود تشکل های دولتی و خصوصی در حوزه خدمات بازرگانی و اقتصادی نظیر اتاق بازرگانی و صنایع و معادن (اتاق تعاون)، خانه صنعت و معدن و تعاونی مرزنشینان.
- وجود شرکت های حمل و نقل بین المللی جهت ترانزیت کالا و برخورداری از انبارهای مناسب.
- شکل گیری و فراهم بودن زمینه استفاده از بازار سرمایه استان کردستان و شبکه بازارهای محلی و فرا منطقه ای.
- وجود نیروی جوان و تحصیلکرده و مراکز علمی و دانشگاهی و مراکز آموزش های مهارتی بادستمزدهای رقابتی.
- وجود تأسیسات زیربنایی از جمله فرودگاه، نیروگاه حرارتی، راه های ارتباطی اصلی مناسب در سطح استان و در دست احداث بودن راه آهن غرب کشور.

مشوق های سرمایه گذاری

مشوق های سرمایه گذاری زیادی در زمینه های مختلف، به سرمایه گذاران در استان کردستان اعطا می شود. از جمله مشوق های سرمایه گذاری در استان کردستان عبارتند از:

- اعطای تسهیلات ریالی با ۳۰ تا ۵۰ درصد بخشودگی بهره بانکی.
- اعطای تسهیلات ارزی با ۳ درصد نرخ بهره از محل صندوق ذخیره ارزی.
- تامین زمین، آب، برق، گاز و سایر خدمات زیر بنائی به صورت ارزان قیمت از محل ردیف بودجه توسعه و توازن منطقه ای.
- معافیت مالیاتی ده ساله از زمان بهره برداری واحد تولیدی.
- اعطای تسهیلات فنی و اعتباری تا سقف یک میلیارد تومان برای سرمایه گذاری در صنایع دستی.
- اعطای تسهیلات توسعه صادرات به صادر کنندگان صنایع دستی تا سقف یک میلیارد تومان.
- اعطای تسهیلات صندوق توسعه ملی جهت توسعه فضاهای کارگاهی.
- اعطای تسهیلات کار آفرینی به صنعتگران واجد شرایط.
- بهره مندی از تعرفه های اعمال شده آب، برق، گاز و نفت برای کارگاه های صنایع دستی.
- پرداخت تسهیلات بانکی به نرخ صنعتی به استناد ماده ۵ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهان گردی، جهت تشویق سرمایه گذاران در زمینه ایجاد تاسیسات گردشگری (پرداخت تسهیلات برای ایجاد مراکز تحقیقاتی، پژوهشی و آموزشی).
- به استناد ماده ۸ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهان گردی، کلیه تأسیسات گردشگری و دفاتر خدمات مسافرتی مشمول تعرفه ها، مقررات و دستورالعمل های بخش صنایع و سایر تأسیسات مشابه اعم از سوخت، آب، برق، مالیات و وام بانکی می باشند.
- انجام زیرساخت های طرح ها و پروژه ها در کنار سایت های گردشگری اعم از راه دسترسی، آب، برق و سرویس های بهداشتی و سایر امکانات رفاهی از محل اعتبارات میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.
- اعطای موافقت نامه تأسیس منطقه نمونه گردشگری توسط سازمان میراث فرهنگی.
- اختصاص زمین به استناد ماده ۲۲ قانون تنظیم مقررات مالی دولت (در صورت دولتی بودن) و ایجاد زیر ساخت ها شامل ساخت راه دسترسی، انتقال برق، آب و تلفن و سایر زیرساخت های اساسی دیگر در محدوده مناطق نمونه گردشگری.
- تأمین ۷۰ درصد از برآورد کل پروژه توسط بانک ها و موسسات مالی اعتباری طرف قرارداد با سازمان در قالب تسهیلات، پس از ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی توسط سرمایه گذار.
- واگذاری زمین از اراضی دولتی، که واگذاری در خارج از حریم شهرها، توسط سازمان جهاد کشاورزی و اداره کل منابع طبیعی و در حریم و محدوده شهرها، توسط سازمان مسکن و شهرسازی صورت می گیرد.
- معافیت از عوارض تغییر کاربری به استناد ماده ۲ قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها برای زمین های داخل و خارج ازحریم شهرها.
- صدور پروانه تأسیس با تسهیلات ویژه شامل ، معافیت عوارض صدور پروانه ساختمانی در احداث کلیه تأسیسات گردشگری و اعمال تعرفه صنعت.

مشوق های حمایت از سرمایه گذاری خارجی

برای حمایت از سرمایه گذاری خارجی در استان کردستان مشوق هایی در نظر گرفته شده است که عبارتند از:

- تسهیل امور پذیرش و فعالیت سرمایه گذاری خارجی.
- تسریع زمان صدور مجوز سرمایه گذاری خارجی.
- عدم محدودیت در سهم مشارکت سرمایه گذاری خارجی.
- عدم محدودیت در نوع ورود سرمایه خارجی.
- رفتار یکسان با سرمایه گذار داخلی و خارجی.
- سهولت در انتقال منافع سرمایه گذاری خارجی.
- تضمین سرمایه های خارجی.
- صدور روادید کار.
- حمایت از امور سرمایه گذاران خارجی از طریق مراکز خدمات سرمایه گذاری استانی.

مشوق های سرمایه گذاری در مناطق ویژه اقتصادی

• ورود کالا از مناطق ویژه اقتصادی جهت مصرف داخلی، تابع مقررات صادرات و واردات خواهد بود و صدور کالا از این مناطق بدون هیچ گونه تشریفاتی انجام خواهد شد.

• ورود کالا از خارج از کشور یا مناطق آزاد تجاری – صنعتی دیگر به مناطق با کمترین تشریفات گمرکی انجام می شود و ترانزیت داخلی کالای وارد شده به منطقه بر اساس مقررات مربوطه انجام خواهد شد. ورود کالای موضوع این ماده به مناطق واقع در مبادی ورودی کشور بدون هرگونه تشریفات گمرکی انجام خواهد شد.

• کالاهایی که از خارج و یا از مناطق آزاد تجاری صنعتی دیگر به یکی از مناطق وارد می شوند، می توانند بدون هرگونه تشریفات از کشور خارج شوند.

• مدیریت منطقه می تواند پس از طبقه بندی و ارزش گذاری منطقه، حق استفاده از قسمت های آن را به اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط واگذار نماید.

• صاحبان کالاهای وارد شده به منطقه می توانند تمام یا قسمتی از کالای خود را به منظور ورود موقت به داخل کشور به گمرک اظهار و با انجام مقررات مربوطه ترخیص نماید.

• در صورتی که تغییرات اعمال شده بر کالای وارد شده به منطقه به میزانی باشد که موجب تغییر تعرفه گمرکی کالاهای مذکور شود، میزان سود بازرگانی مربوط به کالا برای ورود به سایر نقاط کشور، تنها معادل سود بازرگانی مواد اولیه و قطعات وارداتی به کار رفته در آن، محاسبه و دریافت خواهد شد.

• واردکنندگان کالا به مناطق، می توانند تمام یا قسمتی از کالای خود را در مقابل قبض انبار تفکیکی قابل معامله که توسط مدیریت منطقه صادر می شود، به دیگران واگذار نماید، در این صورت دارنده قبض انبار تفکیکی، صاحب کالا محسوب خواهد شد.

• مدیریت هر منطقه مجاز هست حسب درخواست متقاضی نسبت به صدور گواهی مبداء برای کالاهایی که از منطقه خارج می شوند با تایید گمرک ایران اقدام نمایند.

• کلیه کالاهایی که برای تولید یا ارائه خدمات مورد نیاز منطقه وارد می شوند، مشمول مقررات عمومی صادرات واردات نمی باشند. واردات کالاهای مذکور به سایر نقاط کشور تابع مقررات صادرات و واردات خواهد بود.

• واردات درصدی از کالاهای تولید شده در مناطق، موضوع بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به داخل کشور، معادل نسبتی از مجموع ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی به کار رفته به قیمت کل کالای تولیدی، بدون هرگونه محدودیتی مجاز است و همچنین برای واردات نیاز به ثبت سفارش و گشایش اعتبار ندارند.

•کالاهای تولید شده در مناطق ویژه اقتصادی، همچنین مواد اولیه و قطعات منفصله وارد شده از منطقه یاد شده به داخل کشور، به دلیل عدم استفاده از منابع و سهمیه ارزی کشور مشمول ضوابط قیمت گذاری نمی باشد.

مشوق های سرمایه گذاری در مناطق آزاد

• معافیت ۲۰ ساله مالیاتی برای هر نوع فعالیت اقتصادی.
• عدم نیاز به ویزا برای ورود خارجیان.
• عدم محدودیت در انتقال ارز.
• خدمات پولی و بانکی انعطاف پذیر.
• معافیت از حقوق گمرکی برای واردات مواد اولیه و ماشین آلات صنعتی واحدهای تولیدی.
• ثبت ساده و آسان شرکت ها، موسسات صنعتی، موسسات فرهنگی و مالکیت معنوی واحدهای تولیدی.
• تشریفات ساده برای صادرات مجدد و ترانزیت کالا.
• مقررات آسان برای ورود کالاهای مجاز.
• امکان صادرات کالاهای تولید شده به سرزمین اصلی در چارچوب نظام ارزش افزوده.
• فروش/اجاره زمین برای ایرانیان و اجاره طویل المدت برای خارجیان.

مشوق های صادراتی (بازرگانی)

برای جلب و تشویق صاحبان سرمایه برای سرمایه گذاری در استان راهبردهایی تعیین شده و مشوق هایی در نظر گرفته شده است که در ذیل به تعدادی از این راهبردهای و خلاصه آئین نامه اجرایی مشوق های سرمایه گذاری در استان اشاره می شود:

• پوشش بخشی از هزینه های بازاریابی بنگاه های صادراتی و صندوق های غیردولتی توسعه صادرات و تشکل های صادراتی.
• پرداخت بخشی از هزینه های حمل و نقل گروه کالاهای صادراتی که هزینه حمل و نقل در قیمت تمام شده آنها، تاثیر قابل ملاحظه دارد.
• پرداخت بخشی از هزینه های بسته بندی آن دسته از کالاهای صادراتی که منجر به ارزش افزوده قابل ملاحظه می شود.
• پوشش بخشی از هزینه های حضور بنگاه های تولیدی و صادراتی در نمایشگاه ها و سمینارهای تخصصی خارج از کشور.
• تشویق شرکت های بزرگ و توانمند صادراتی.
• پوشش هزینه های تبلیغات عمومی محصولات صادراتی در گروه های کالایی و خدماتی، در خارج از کشور.
• پوشش بخشی از هزینه های ثبت محصول و یا شرکت در بازارهای خارجی با هدف صادرات.
• پوشش بخشی از هزینه های ایجاد زیر ساخت های صادراتی از جمله پایانه های صادراتی و اسکله های صادراتی.
• پوشش بخشی از هزینه های مربوط به ارتقای کیفیت محصولات صادراتی از جمله اخذ گواهینامه های معتبر صادراتی و رعایت استانداردهای مربوطه.
• کمک به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی از قبیل پرداخت جایزه و کمک به خرید اسناد مناقصه.
• کمک به توسعه صادرات محصولات و خدمات با فناوری بالا.
• پوشش بخشی از هزینه های هیأت های تجاری هدفمند و تخصصی به خارج از کشور یا میزبانی هیأت های تخصصی خریدار بیمه صادراتی.
• پوشش بخشی از هزینه های مربوطه به سود تسهیلات بانکی در بخش صادرات.
• پوشش هزینه های مرتبط جهت گسترش خدمات اطلاع رسانی و پروژه های تحقیقاتی مرتبط با صادرات.
• پوشش بخشی از هزینه های تحقیق و توسعه در سطوح ملی و منطقه ای در راستای ایجاد مزیت های رقابتی جدید در عرصه صادرات.
•کمک به ایجاد دفاتر تخصصی تشکل ها و صندوق های غیردولتی توسعه صادرات در خارج از کشور جهت تسهیل امر بازاریابی.
• تلاش برای کاهش تعرفه ورود کالاهای ایرانی به بازارهای هدف و نیز تنظیم موافقتنامه های تعرفه ترجیحی.
• معافیت های مالیاتی و گمرکی که از آن جمله می توان به معافیت مالیات بر درآمد به مدت ۱۵ سال، انتقال ارز و ریال به خارج از کشور بدون هیچ گونه محدودیتی، معافیت از عوارض گمرکی و سود بازرگانی به منظور واردات مواد اولیه و ماشین آلات صنعتی و تولیدی اشاره کرد.
• معافیت سرمایه گذاران خارجی از پرداخت هزینه ها و کارمزد ثبت سفارش و مجوز واردات ماشین آلات و خطوط تولید.

مشوق های مالیاتی

مشوق های مالیاتی در راستای تشویق سرمایه گذاری، حمایت از تولید ملی و رونق کسب و کار بسیار موثر است. مشوق های مالیاتی در استان کردستان نیز در زمینه های مختلف، شامل موارد زیر است:

- درآمد حاصل از کلیهٔ فعالیت های کشاورزی، دامپروری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغان داری (پرورش کرم ابریشم) احیای مراتع و جنگل ها، باغات اشجار از هر نوع و نخل ها از پرداخت مالیات معاف می باشد.
- درآمد ابزاری ناشی از فعالیت های تولیدی و معدنی اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای تولیدی یا معدنی که از تاریخ اجرای این ماده از طرف وزارتخانه های ذیربط برای آنها پروانه بهره برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می شود و همچنین درآمدهای خدماتی بیمارستان ها، هتل ها و مراکز اقامتی گردشگری اشخاص یاد شده که از تاریخ مذکور از طرف مراجع قانونی ذیربط برای آنها پروانه بهره برداری یا مجوز صادر می شود از تاریخ شروع بهره برداری یا استخراج یا فعالیت به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال با نرخ صفر مشمول مالیات می باشد.
- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیرنفتی و محصولات بخش کشاورزی و بیست درصد (۲۰ ٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام مشمول مالیات با نرخ صفر می گردد. فهرست مواد خام و کالاهای نفتی به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت نفت و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- از هر نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام شرکت ها اعم از ایرانی و خارجی در بورس ها یا بازارهای خارج از بورس دارای مجوز، مالیات مقطوعی به میزان نیم درصد (۰/۵ ٪) ارزش فروش سهام و حق تقدم سهام وصول خواهد شد و از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام و مالیات بر ارزش افزوده خرید و فروش مطالبه نخواهد شد.
- امکان تخفیف ۵۰ تا ۸۰ درصد در واگذاری زمین شهرک های صنعتی برای طرح های آمایش، بسته به محل اجرای طرح (شهرستان محروم و برخوردار).
- معافیت مالیاتی ناشی تأمین مالی طرح ها در قالب عقود مشارکتی.
- معافیت مالیاتی نقل و انتقال سهام و حق تقدم.
- معافیت مالیات بر ارزش افزوده صادرکنندگان کالا از مبادی رسمی.
- معافیت مالیاتی ۱۰۰ درصدی سود و زیان ناشی از نرخ تبدیل دارایی ها و بدهی های ارزی صندوق توسعه ملی.
- اعمال مالیات با نرخ صفر برای مناطق کمتر توسعه یافته.
- معافیت مالیاتی ۵ درصدی به ازای مشارکت ۱۰ درصدی با سرمایه گذاران خارجی تا سقف ۵۰ درصد.
- معافیت های مالیاتی ۵۰ درصدی کلیه تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی.
- اعمال مالیات با نرخ صفر برای دفاتر گردشگری و زیارتی.
- معافیت مالیاتی ۱۰ درصدی واحدهای صنعتی در صورت انجام هزینه های تحقیقاتی و پژوهشی.
- اعمال مالیات با نرخ صفر برای واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات دارای پروانه بهره برداری از مراجع قانونی.
- افزایش یک سال اعمال نرخ صفر مالیاتی به ازای هر سال افزایش ۵۰ درصدی نیروی کار شاغل.
- اعمال مالیات نرخ صفر برای شرکت های خارجی در صورت صادرات ۱۰ درصدی.
- اعمال نرخ صفر مالیاتی برای درآمدهای خدماتی بیمارستانی و اقامتی بعد از سال ۱۳۹۵ به مدت پنج سال و مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال.

جدول ۱۱. مهمترین معافیت های مالیاتی

	مدت زمان فعالیت	میزان معافیت (درصد)
کشاورزی	همیشه	۱۰۰
صنعتی و معدنی	۱۰ سال	۸۰
صنعتی و معدنی در مناطق محروم	۱۰ سال	۱۰۰
مناطق آزاد تجاری، صنعتی	۲۰ سال	۱۰۰
تاسیسات ایرانگردی و جهانگردی	همیشه	۵۰
صادرات کالاها و خدمات	همیشه	۱۰۰

منبع: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان کردستان

سرمایه گذاری خارجی در استان کردستان

یکی از راه های توسعه اقتصادی استان کردستان، جذب سرمایه گذاری خارجی است و دولت موظف است که سرمایه گذاران خارجی را از زمان آغاز تا پایان پروژه، حمایت کند. روند ورود سرمایه کل از سال ۱۳۸۲ (اولین سرمایه گذاری خارجی در استان) تا سال ۱۳۹۱ رقم ۲۹/۳ میلیون دلار بوده است. در سال ۱۳۹۲ سرمایه گذاری خارجی در استان کردستان صورت نگرفته است؛ در سال ۱۳۹۳ میزان کل سرمایه گذاری صورت گرفته در استان به ۳۶/۷ میلیون دلار و در سال ۱۳۹۴ این رقم به ۳۹/۸ میلیون دلار رسیده است.

جدول ۱۲. میزان سرمایه گذاری در استان کردستان (میلیون دلار)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
جذب سرمایه گذاری خارجی	۷/۷	۰	۷/۴	۳/۱
ورود سرمایه کل	۲۹/۳	۲۹/۳	۳۶/۷	۳۹/۸

منبع: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان کردستان

کشور عراق در دو طرح جامع منطقه نمونه گردشگری، تولید فولاد و آلیاژهای فولادی در استان کردستان سرمایه گذاری کرده است. حجم سرمایه گذاری مصوب در این دو طرح ۴۵۷ میلیون دلار است، حجم سرمایه گذاری مصوب در طرح گردشگری ۲۷ میلیون دلار و در طرح تولید فولاد و آلیاژهای فولادی ۴۳۰ میلیون دلار، بوده است. کشور امارات متحده عربی در طرح استحصال مواد معدنی در استان کردستان سرمایه گذاری نموده است که حجم سرمایه گذاری مصوب آن ۱۰۳ میلیون دلار بوده است.

جدول ۱۳. وضعیت پروژه های سرمایه گذاری خارجی استان کردستان به تفکیک کشورهای منبع تا پایان سال ۱۳۹۴ (میلیون دلار)

	طرح	مصوب	وارده	درصد تحقق
عراق	۲	۴۵۷	۳/۱	۰/۶۷
امارات متحده عربی	۱	۱۰۳	۳۶/۷	۳۵/۳۶

منبع: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان کردستان

جدول۱۴. سرمایه گذاری خارجی مصوب و وارده تحت پوشش قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی کردستان (میلیون دلار)

	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
میزان سرمایه مصوب سالانه	۱۰۳	۰	۴۳۰	۲۷
میزان سرمایه مصوب تجمعی	۱۰۳	۱۰۳	۵۳۳	۵۶۰
میزان سرمایه وارده سالانه	۷/۷	۰	۷/۴	۰
میزان سرمایه وارده تجمعی	۷/۷	۷/۷	۱۵/۱	۱۵/۱

منبع: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان کردستان

در مجموع، ۳۶/۷ میلیون دلار حجم سرمایه گذاری خارجی تحت پوشش قانون تشویق و حمایت های سرمایه گذاری خارجی و ۳/۱ میلیون دلار حجم سرمایه گذاری خارجی بدون استفاده از پوشش قانون تشویق و حمایت های سرمایه گذاری خارجی است.

جدول۱۵. سرمایه گذاری خارجی استان کردستان به تفکیک سرمایه گذاری پوششی و غیر پوششی تا سال ۱۳۹۴

	حجم سرمایه گذاری خارجی
سرمایه گذاری تحت پوشش قانون تشویق و حمایت های سرمایه گذاری خارجی	۳۶/۷
سرمایه گذاری بدون استفاده از پوشش قانون تشویق و حمایت های سرمایه گذاری خارجی	۳/۱
مجموع	۳۹/۸

منبع: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان کردستان